

Shemitta Part I

Resting the Land: Exploring the Ideas and Mitzvos of Shemitta

Rabbi Postelnek, Young Israel Shomrai Emunah

2. Speak to the Israelite people and say to them:
When you enter the land that I assign to you, the land shall observe a sabbath of the LORD.
3. Six years you may sow your field and six years you may prune your vineyard and gather in the yield.
4. But in the seventh year the land shall have a sabbath of complete rest, a sabbath of the LORD: you shall not sow your field or prune your vineyard.
5. You shall not reap the aftergrowth of your harvest or gather the grapes of your untrimmed vines; it shall be a year of complete rest for the land.
6. But you may eat whatever the land during its sabbath will produce—you, your male and female slaves, the hired and bound laborers who live with you,
7. and your cattle and the beasts in your land may eat all its yield.

10. Six years you shall sow your land and gather in its yield.
11. but in the seventh you shall let it rest and lie fallow. Let the needy among your people eat of it, and what they leave let the wild beasts eat. You shall do the same with your vineyards and your olive groves.

(1) פרשת בהר, ויקרא פרק כה

ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי
תבואו אל הארץ אשר אני נתן לכם
ושבתה הארץ שבת ליקוק:
ג) שש שנים תזרע שדה ושש שנים תזמר
כרמך ואספת את תבואתה:
ד) ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה
לארץ שבת ליקוק שדה לא תזרע וכרמך
לא תזמר:
ה) את ספיס קצירך לא תקצור ואת
ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה
לארץ:
ו) והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לה
ולעבדך ולאמתך ולשכירך וליתושבך
הגרים עמך:
ז) ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה
כל תבואתה לאכל:

(2) פרשת משפטים, שמות פרק כג

י) ושש שנים תזרע את ארצך ואספת
את תבואתה:
יא) והשביעית תשמטנה ונטשתה ואכלו
אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן
תעשה לכרמך לזיתך:

דרבנן vs. דאורייתא

(3) רמב"ם הלכות שמיטה ויובל א:

It is a positive commandment to rest from performing agricultural work or work with trees in the Sabbatical year, as [Leviticus 25:2] states: "And the land will rest like a Sabbath unto God" and [Exodus 34:21] states: "You shall rest with regard to plowing and harvesting." When a person performs any labor upon the land or with trees during this year, he nullifies the observance of this positive commandment and violates a negative commandment, as [Leviticus 25:4] states: "Do not sow your field and do not trim your vineyard."

מצות עשה לשבת מעבודת הארץ ועבודת
האילן בשנה שביעית שנאמר (ויקרא כה
ב) "ושבתה הארץ שבת לה"
ונאמר (שמות לד כא) "בחריש ובקציר
תשבת". וכל העושה מלאכה מעבודת
הארץ או האילנות בשנה זו בטל מצות
עשה ועבר על לא תעשה שנאמר (ויקרא
כה ד) "שדה לא תזרע וכרמך לא תזמר":

(4) רמב"ם הלכות שמיטה ויובל א:

And why did they permit all these [acts]? Because if he does not water [the fields at all], the land will turn into a salt marsh and every tree in it will die. And since the prohibition of these things and that which is similar to them is [rabbinic], they did not decree [to forbid] these [things]. As, according to the Torah, only those two main categories and their two subcategories are forbidden – as we explained.

ומפני מה התירו כל אלה, שאם לא ישקה תעשה הארץ מלחה וימות כל עץ שבה, והואיל ואיסור הדברים האלו וכיוצא בהם מדבריהם לא גזרו על אלו שאין אסור מן התורה אלא אותן שני אבות ושתי תולדות שלהם כמו שביארנו.

שביתת הקרקע

(5) מנחת חינוך, מצוה קיב

לבטל מעבודת כו' ... ובשמיטה אם עושה עבודת הארץ כגון שחורש שדהו או זורע או קוצר ע"י עכו"ם נהי דהל"ת של עבודת הארץ אינו כי הכל כתוב לנוכח שדך לא תזרע אך בעשה עובר בכל עבודת קרקע אפילו ע"י אחרים דכתיב שבת שבתון יהי' לארץ ושבתה הארץ מבואר גזירת הכתוב דהארץ תשבות וכמו שמצוים על שביתת כלים ושביתת בהמה בשבת כן מוזהרים על שביתת הארץ בשמיטה, והמשכיר לעכו"ם או לישראל השדה עובר המשכיר משום שביתת שדהו הכלל כמו שביתת בהמה בשבת כ"ה שביתת קרקע בשמיטה ואם כי הדברים בעצמם נכונים ש"ס מפורש הוא בעכו"ם דט"ו גבי שביתת בהמה בשבת ואמרינן אין אדם מוזהר על שביתת בהמתו בשביעית אמר ליה אב"י והרי שדה דאדם מוזהר על שביתת שדהו בשביעית ותנן כו' מפורש ד"ז ואין חולק. ועי' רש"י כי דשבת שבתון יהי' לארץ אם כן כל הדינים דשביתת בהמתו נוהג גבי שביתת שדהו בשמיטה ואם אחד עושה מלאכה בשדהו עובר וכן המשכיר לעכו"ם וכדומה. וקצת צריך עיון של"מ בר"מ דין זה מפורש אך ודאי הלכה היא באין חולק.

(6) חזון איש שביעית סימן יז סעיף כה

1 הוא זריעה ממש ואסור, וצמח' ע"ז שם משמע שאין האיסור של שביתת השדה תלוי בצעלות אלא העובד צדקה עובר על איסור שביתה, אלא כונת הגמ' שם שהאיסור של שביתה בקרקע תלוי והעבירה נעשה בקרקע, אבל אם עובד צה עכו"ם צשכירות אין 2 ישראל עובר משום שביתה ולכך לא שייך גזירת שאלה ונסיוני אבל צמח' הר"א על מס' ע"ז מצואר דמלווה על שביתה שדהו ממש וכ"כ 3 ריטב"א שם מיהו קשה למ"ד תולדות דאורייתא למה אינו עוקר האילנות והספיחין וע"כ שאין שביתה הארץ כשביתה צהמתו אלא שתהא שובתת ממלאכת אדם צה אבל לנטוע קדם שביעית שתקלוט 4 צשביעית מותר מה"ת, ויש מקום לומר דדוקא צעובד צה ישראל ולא צעובד צה עכו"ם אבל צמח' הר"א שם מצואר דאף צעובד צה עכו"ם אבל צר"מ פ"א ה"א מצואר שאין עשה דשביתה על הצעלים אלא על הארץ והעובד עובר צעשה אבל לא הצעלים וקוגיא דע"ז יש לפרש כפי' תו', ולפ"ו מה"ת יכול לזרוע ע"י עכו"ם, והא דכתיב הן לא

Image from: <https://torahart.com/product/chazon-ish-rav-avraham-yeshaya-karelitz-xt/>
Rabbi Avraham Yeshaya Karelitz (1878 – 1953). Born in Belarus, he moved to Israel in 1933.

(7) רמב"ם הלכות שמיטה ויובל הקדמה

הלכות שמיטה ויובל. יש בכללן שתיים ועשרים מצות, תשע מצות עשה, ושלוש עשרה מצות לא תעשה. וזהו פרטן: (א) שתשבות הארץ בשביעית ממלאכתה. (ב) שלא יעבוד עבודת הארץ בשנה זו. (ג) שלא יעבוד עבודת האילן בשנה זו. (ד) שלא יקצור הספיח כדרך הקוצרים. (ה) שלא יבצור הנזירים כדרך הבוצרים. ... (יג) שלא תעבד אדמה בשנה זו. (יד) שלא יקצור ספיחיה כנגד הקוצר. (טו) שלא יבצור נזירה כנגד הבוצרים ...

(8) ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה קלה

That is that He commanded us to rest from any agricultural work on the seventh year. And that is His, may He be exalted, saying, "you must cease plowing

והמצוה הקל"ה היא שצונו לשבות מעבודת הארץ בשנה שביעית והוא אמרו ית' (תשא לד) בחריש ובקציר תשבות. וכבר נכפל הצווי הזה פעמים ואמר (פ' בהר ד) שבת שבתון יהיה לארץ. וכבר

and harvesting" And this command has already been repeated several times: He said, "[But] in the seventh year, the land shall have a sabbath of complete rest (shabbaton)"

קדם לנו (מ"ע צ ולק' קסה וש"נ) אמרם האי שבתון עשה הוא. ואמר יתעלה גם כן (ר"פ בהר) ושבתה הארץ שבת ליי". וכבר התבארו משפטי מצוה זו גם כן במסכת שביעית. ואין חובתה מן התורה אלא בארץ ישראל:

(9) ספר המצוות לרמב"ם מצות לא תעשה רכ

He prohibited us from working the land in the seventh year.

והמצוה הר"כ היא שהזהירנו מעבודת הארץ בשנת שביעית

Ownerless / הפקר

That we not harvest the aftergrowth on the seventh year ... This means to say that we not harvest it in the manner that we harvest our crops in other years. Nevertheless, eating was permitted to us, provided that it is eaten in a way [that shows that it is] ownerless - meaning without preparation, as we will explain in the commandment after this ...

(10) ספר החינוך מצוה שכח
שלא נקצר ספיחים בשנה השביעית ... רוצה לומר, שלא נקצר אותו כדרך שאנו קוצרים תבואתנו בשאר שנים אבל מכל מקום, אכילתו התרה לנו, ובלבד שנאכלהו דרך הפקר, כלומר בלי הכנה, כי לא תקפיד התורה בדברים אלו, זולתי שיראה ממעשה האדם בכל ענין שנה זו כאלו אין דבר מיחד ברשותו, רק שהכל ברשות אדון הכל, וכמו שאמרנו למעלה.

(11) מנחת חינוך, מצוה פד

ואני מסופק אי המצוה אקרקפתא דגברא הוא דרחמנא ציוהו להפקיר פירותיו בשביעית ומחויב לקיים להפקיר ואם מפקיר ה"ז הפקר אבל אם אינו מפקיר אינו מופקר ונהי דעובר על עשה מ"מ אינו הפקר רק עובר על גזירת השי"ת א"כ אין אחר רשאי ליטלו והרי הוא גזל ביד אחרים כ"ז שלא הפקיר ... **אי"ד הפקר זה א"צ הבעלים להפקיר רק הוא אפקעתא דמלכא שהוא ממילא הפקר** רק אם נעל כרמו עובר על עשה זו והרי הוא גוזל הרבים אבל ממילא הוי הפקר אם כן פטור ממעשר בכ"ע. וכן אם אחר זכה בע"כ דבעלים הרי הוא שלו דזוכה מן הפקר אף דלא הפקירו הבעלים. שוב האיר השי"ת את עיני ומצאתי במהרי"ט ח"א סי" מ"ב האריך וחלק על רבינו ב"י לענין פירות עכו"ם בקרקע עכו"ם ודעת הב"י דאינו אפקעתא דמלכא רק מצוה עליו ודעת המהרי"ט דהוא אפקעתא דמלכא

"The Goal"

(12) ספר מורה הנבוכים חלק ג פרק לט

As to the precepts enumerated in the laws concerning the year of release and the jubilee (Hilkot shemittah ve-yohel) some of them imply sympathy with our fellow-men, and promote the well-being of mankind; for in reference to these Precepts it is stated in the Law, "That the poor of thy people may eat" (Exod. 23:11); and besides, the land will also increase its produce and improve when it remains fallow for some time ...

[ראיתי לחלק המצות כולם לפי זאת הכוונה אל י"ד כללים, ח"ג פרק לה]... כל המצות אשר ספרנום בהלכות שמיטה ויובל מהם לחמלה על בני אדם והרחבה לבני אדם כולם, כמו שאמר ואכלו אביוני עמך ויתרם תאכל וגו', ושתוסיף הארץ תבואתה ותתחזק בעמדה שמוטה ...

(13) ספר החינוך מצוה פד

It is from the roots of this commandment to affix in our hearts and make a strong impression in our minds [about] the matter of the world having been created. As (Exodus 20, 11) "in six days did God make the heavens and the earth, and on the seventh day" - in

משרשי המצוה, לקבע בלבנו ולציר ציור חזק במחשבתנו ענין חדוש העולם כי (שמות כ יא) ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שלא ברא דבר, הכתיב מנוחה על עצמו. ולמען הסיר ולעקר ולשרש מרעיונו דבר הקדמות אשר יאמינו הכופרים בתורה ובו יהרסו

which He did not create anything - He imposed rest on Himself. And in order to remove and uproot and eradicate from our thoughts the idea of the eternity [of the world] - which the deniers of the Torah believe in, through which they destroy all its principles and break through its walls - did the requirement come upon us to expend all our time, day by day and year by year, for this matter, by counting six years and resting on the seventh so that this matter will never depart from between our eyes for all time. And this is similar to the manner in which we count the days of the week [by dividing them] into six days of work and the seventh is a day of rest. Therefore, He, blessed be He, did command to render ownerless all that the land produces in this year - in addition to resting during it (i.e. during the year) - so that a person will remember that the land which produces fruits for him every year does not produce them by its [own] might and virtue. For there is a Master over it and over its master - and when He wishes, He commands him (i.e. the master of the land) to render them (i.e. the fruit) ownerless. And there is another benefit in this matter - to acquire the trait of letting go (i.e. of one's possessions), for there is no one more generous than he who gives without hope for recompense. And there is another benefit - the outcome of this is that a person will add to his trust in God, may He be blessed, since anyone who finds it in his heart to give and abandon to the world all of the produce of his lands and his ancestral inheritance for an entire year - and educates himself and his family through this for all of his days - will never have the trait of stinginess overcome him too much, nor will he have a deficient amount of trust.

כל פנותיה ויפרצו חומותיה, באה חובה עלינו להוציא כל זמננו יום יום ושנה שנה על דבר זה למנות שש שנים ולשבת בשביעית, ובכן לא תפרד לעולם הענין מבין עינינו תמיד, והוא כענין שאנו מונין ימי השבוע בששת ימי עבודה והשביעי יום מנוחה. ולכן צוה ברוך הוא להפקיר כל מה שתוציא הארץ בשנה זו מלבד השביתה בה כדי שיזכר האדם כי הארץ שמוציאה אליו הפרות בכל שנה ושנה לא בכחה וסגלתה תוציא אותם, כי יש אדון עליה ועל אדוניה, וכשהוא חפץ מצוה עליו להפקירם. ועוד יש תועלת, נמצא בדבר לקנות בזה מדת הותרנות, כי אין נדיב כנותן מבלי תקוה אל הגמול.

ועוד יש תועלת אחר, נמצא בזה שיוסיף האדם בטחון בשם יתברך, כי כל המוצא עם לבבו לתת ולהפקיר לעולם כל גדולי קרקעותיו ונחלת אבותיו הגדלים בכל שנה אחת ומלמד בכך הוא וכל המשפחה כל ימיו, לא תחזק בו לעולם מדת הכילות הרבה ולא מעוט הבטחון

The Minchas Chinuch, a legal commentary on the Sefer HaChinuch. Authored by Rabbi Yosef ben Moshe Babad (1801- 1874).